

Kvalifikuotam darbui reikalingų inžinierių bei technologų paklausa tokia didelė, kad dabar jie gali rinktis ne tik darbdavius, bet ir gyvenimo būdą – didmiesčio judesį arba mažo miesto ramybę. Ne veltui šios specialybės aktyviai rekomenduojamos ir šiuo metu mokyklas baigiantiems abiturientams. Darbo pasiūlymų tokių profesijų atstovams gausu visuose šalies kraštuose, tad, kaip pastebi darbdaviai, kalbėti tik apie konkurencingą atlygį ar geras darbo sąlygas jau seniai nebeužtenka.

Inžinerijos specialistų bendruomenė šalyje sparčiai plečiasi ir ateityje šios specialybės darbuotojų trūkumas bus dar akivaizdesnis. Šiuo metu Lietuvoje dirba apie 29 tūkst. inžinierių, tačiau poreikis darbo rinkai yra daug didesnis.

„Kalbant apie tai, ko reikia jau šiandien – vien tik mechanikos inžinierių paklausa dukart viršija pasiūlą. Norinčiųjų dirbti elektros inžinieriais turime net devynis kartus mažiau nei jų reikia rinkoje. Inžinerijos specialistų poreikis yra 80 proc. aukštesnis nei pasiūla. Energetikos sektoriuje 2021 m. dirbo 11 tūkstančių žmonių, bet mes matome, kad ten galėtų dirbti daugiau nei 50 tūkstančių. Tai – pagal dabartinius poreikius, o jei įvertinsime ateities planus, šie skaičiai būtų gerokai didesni“ – sako Užimtumo tarnybos direktorė Inga Balnanosienė.

Užimtumo tarnybos skelbiamame trūkstamų darbuotojų 2023 metams sąrašė nurodomos 175 profesijos, kai pernai jų buvo 163. Daugiausiai – 20 – reikalingų šalies darbo rinkai profesijų tenka pramonės sektoriui, kuriame veikiančios įmonės kvalifikuotam darbui dažniausiai ieško nebe pirmus metus tarp paklausiausių specialistų esančių inžinierių ar technologų.

Regionuose darbuotojų trūkumą kompensuoti dar sunkiau

Kaip pastebi vieno didžiausių darbdavių Utenos regione, įmonės „Švyturys-Utenos alus“ personalo vadovė Inga Radeckienė, specialaus išsilavinimo reikalaujančios pozicijos, tokios kaip technologai ar inžinieriai, mažesniuose miestuose yra ypač paklausios.

„Kvalifikuotų specialistų trūkumas įmonei, įsikūrusiai ne sostinėje ar kitame dideliame mieste, jau daugelį metų yra nemenkas galvos skausmas. Siūlomos patrauklios sąlygos ir geras atlyginimas jau nevilioja, matome tendenciją, kad darbuotojų trūkumas kai kuriais atvejais susidaro vien dėl to, jog siūlomas darbas yra regione. Ieškodami darbuotojų, pakankamai dažnai susiduriame su atvejais, kai kandidato neigiamo atsakymo priežastis

būna lokacija. Važiuoti į darbą mažesniuose miestuose Lietuvoje dar nėra priimtina“, – sako I. Radeckienė.

Ji priduria, kad tiek itin paklausių inžinierių, tiek ir kitų profesijų atstovų paieška didžiuosiuose miestuose yra lengvesnė – regionuose įsikūrusioms įmonėms visais įmanomais būdais tenka akcentuoti gyvenimo mažesniame mieste privalumus.

„Mažesniuose miestuose verta gyventi ir dirbti, nes jie irgi turi ką pasiūlyti. Tai, ko neturi didmiesčiai. Pavyzdžiui, čia mažiau spūsčių, lengviau naudotis svarbiausiomis paslaugomis – poliklinika, ligoninė, mokyklomis, darželiais. Galbūt ir manoma, jog regionuose trūksta darbų kvalifikuotiems specialistams, tačiau tai yra netiesa“, – teigia personalo specialistė.

Inžinierių bei technologų poreikis sparčiai auga

Užimtumo tarnyba jau kelerius metus aktyviai veikia per regioninius karjeros centrus, pristatydama šias naujas perspektyvias profesijas.

„Padedame jauniems žmonėms atpažinti tai, kas bus paklausu netolimoje ateityje, daug dirbama perkvalifikavimo srityje. Bendradarbiaujame su universitetais ir kolegijomis, siekdami darbo rinkoje ateityje pamatyti gerokai daugiau specialistų, susijusių su žaliosiomis technologijomis. Tikimės iki 2024 metų pabaigos parengti 19 tūkstančių specialistų, galinčių dirbti IT sektoriuje, atsinaujinančių technologijų kompanijose, žiedinės ekonomikos srityje, pramonėje“, – sako I. Balnanosienė.

Pastebima, kad inžinierių, technologų ir mechanikų paklausą kiekvienais metais augina automatizacijos ir robotizacijos procesai pramonėje ir šalies įmonių kuriami produktai, kuriems reikia inžinerijos žinių. Tad paklausa, prognozuojama, išliks ir ateityje.

Problema yra kompleksinė, tačiau atsakymo vis dar nėra

Kaip pastebi „Švyturys-Utenos alus“ personalo vadovė I. Radeckienė, kvalifikuotam darbui reikalingų specialybių problemą efektyviau padėtų spręsti jungtinės pastangos. Pasak jos, norint ugdyti trūkstamus specialistus, o paskui prisivilioti juos likti Lietuvoje ir dirbti didžiausiose įmonėse, reikia bendro – tiek miestų, tiek valstybės, tiek privataus sektoriaus indėlio.

„Visų pirma, turime skatinti jauną žmogų rinktis tas profesijas, kurių dabar labiausiai trūksta. O tuomet, jeigu norime, kad trūkstamų profesijų atstovai rinktųsi darbą ne tik didmiesčiuose, bet ir regionuose, turime ir kalbėti ne tik apie konkurencingą atlygį ar geras darbo sąlygas. Reikia daug aktyviau vystyti būsto, švietimo, kultūros ir pramogų klausimus.

Neapleisti regionų ir auginti mažesnius miestus taip, kad juose jaunas, modernus žmogus turėtų veiklos ir save realizuoti, norėtų kurti savo gyvenimą būtent čia”, – akcentuoja personalo vadovė.

